

Maakunnallinen kyläyhdistys

Toimintakertomus 2013

Lappilaiset Kylät ry toimii kylien kattojärjestönä.

Yhdistys toimii kylien asukkaiden, kylätoimikuntien, kylä- ja asukas yhdistysten sekä Lapin maaseudun etua ajavien järjestöjen yhteistoimintaelimenä, kylä- ja asukastoiminnan kehittäjänä ja edunvalvojana. Yhdistyksen tavoitteena on parantaa Lapissa asuvien ihmisten hyvinvointia.

Yhdistys kannustaa edellä mainitun alueen asukkaita yhteistoimintaan kotiseutunsa kehittämiseksi sekä kehittää yhteistyötä yhdistyksen toiminta-alueen päättäjien ja viranhaltijoiden kanssa kylien kehittämisessä ja kylien asukkaiden hyvinvoinnin parantamisessa. Tarkoituksena on säilyttää maaseutu elinvoimaisena sekä lisätä koko seudun kehittämiseen liittyvää osaamista ja lisätä kokemusten vaihtoa toiminta-alueen osien välillä kansainvälinen yhteistyö mukaan lukien.

Lappilaiset kylät ry verkostoituu muiden vastaavien tahojen ja maaseudun kehittämisorganisaatioiden kanssa.

Yhdistystä johtaa hallitus, jonka jäsenet valitaan kolmikantaperiaatteen (kyläläiset, kunnat ja toimintaryhmät sekä muut kehittämisorganisaatiot) mukaisesti.

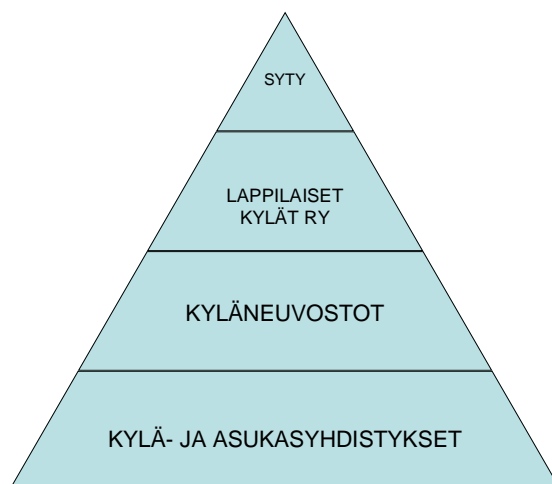
Kylätoiminnan organisaatiokaavio

Valtakunnallinen taso

maakunnallinen taso

kunnallinen taso

paikallinen taso

HALLINTO

Hallituksen kokoukset

Hallituksen kokouksia pidettiin yhteensä 6 kpl. Kokoukset pyrittiin pitämään eri yhteistyökumppaneiden tai toimijoiden tiloissa.

- 16.1 Lapin Kansa, Rovaniemi
- 21.2 ProAgria lappi, Rovaniemi
- 20.4 Saarenkylän nuorisoseurantalo, Rovaniemi
- 13.8 Tiedekeskus Pilke, Rovaniemi
- 11.10 Hotelli Hullu Poro, Levi
- 9.12 Oppipoika ravintolat, Rovaniemi

Kevätkokous pidettiin 20.4.2013 Rovaniemellä, Saarenkylän nuorisoseuran talolla. Osallistujia 15.

Syyskokous pidettiin 13.10. kylätoimintapäivien yhteydessä Levillä Hotelli Hulluporossa. Osallistujia 46.

Hallituksen väki tutustuu tiedekeskus Pilkkeeseen. (Kuva: Pirjo Riskilä)

Hallituskokoonpano ja jäsenten osallistuminen kokouksiin:

puheenjohtaja

Heikki Tuomi-Nikula 6/6

Varsinaiset jäsenet:

Posio/kyläedustaja

Martti Kaukua 5/6

Keminmaa/kyläedustaja

Olov-Erik Häkkinen 5/6

Tervola/kyläedustaja

Juha-Pekka Lumpus 1/6

Sodankylä/kyläedustaja

Riitta Juntunen 6/6

Ylitornio/kyläedustaja

Hiikka Lantto 1/6

Kittilä/kyläedustaja

Urho Alamaunu 5/6

Salla/kuntaedustaja

Marita Leskinen 5/6

Inari/kuntaedustaja

Riitta Näkkäljärvi 0/6

Rovaniemi/kuntaedustaja

Marita Ulusoy 4/6

Muut kehittäjäorganisaatiot:

- Simo Alaruikka, ProAgria Lappi 2/6

- Hanna-Leena Talvensaari, 2/6
Pohjoisimman Lapin Leader

- Anna-Kaisa Wuotila, Lapin 4H 3/6

Varajäsenet:

Leila Luksua 1/6

Jorma Jylänki 2/6

Eila Forsell 2/6

Raija Hugg 1/6

Rauha Turunen 0/6

Paula Nevalainen 0/6

Rauni Mikkola 0/6

Matti Kyllönen 0/6

Kaisa Laitinen 0/6

Anneli Salmela, maa- ja kotitalousnaiset 2/6

Anne Anttila 0/6
Outokaira tuottamhan ry

Jorma Vaara, Lapin 4H 0/6

Henkilöstö:

Lapin kyläasiamies Pirjo Riskilälle kirjoitettiin toistaiseksi voimassa oleva työsopimus 80 % työajalla. Kyläasiamies toimii kylien ja kylätoiminnan aktivoijana ja kehittäjänä, edistää kyläsuunnitelmien laatimista ja kylätoimikuntien rekisteröitymistä. Tiedottaa kylille tärkeistä asioista kirjeitse/ sähköisesti. Kyläasiamiehen tehtäviin sisältyi myös sihteerin tehtävät.

Tilintarkastajina toimivat HTM-yhteisö Tilintarkastus Procenta Ky, päävastuullisena tilintarkastajana toimi Veikko Vaarala, HTM ja Tili- ja Toimistopalvelu Paula Karjalainen.

Talous:

Lappilaiset Kylät ry:n osa-aikainen (80 %) kyläasiamies, sekä hallinnon ja muiden yhdistykselle kuuluvien asioiden hoito mahdollistuvat kylätoiminnan valtionavun sekä kuntien jäsenmaksujen turvin.

Muu rahoitus koostuu arpajaistuloista ja jäsenmaksuista.

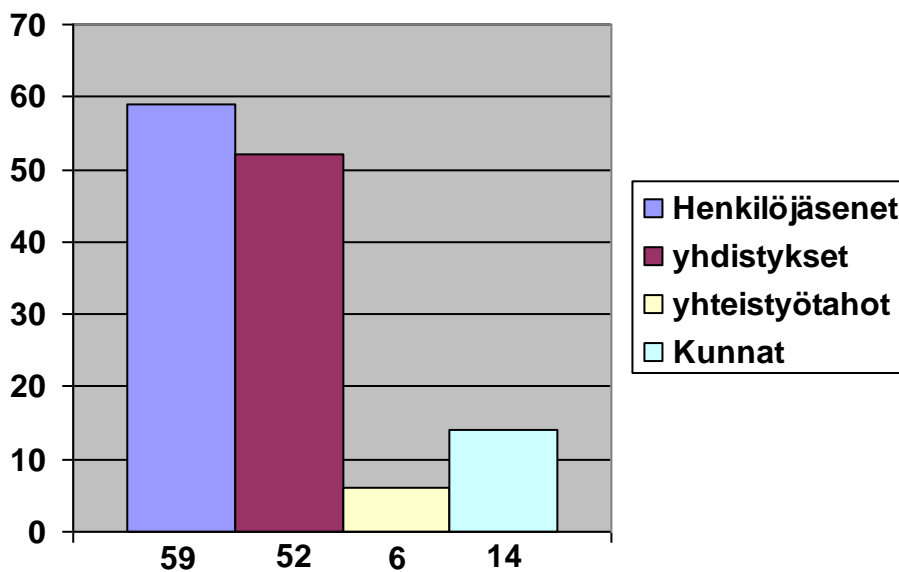
Jäsenmaksu vuonna 2013 oli 10€/henkilö, 20€/yhdistys ja yhteistyötahot.

Kuntien jäsenmaksu oli porrastettuna asukasluvun mukaan 1000-2700€.

Kunnista jäseneksi on liittynyt: Kolari, Tornio, Keminmaa, Salla, Rovaniemi, Ranua, Posio, Inari, Sodankylä, Pello, Ylitornio, Simo ja Tervola (Kittilä).

Jäsenmäärä

Yhdistyksen jäsenmäärä on ollut kasvussa koko toiminnan ajan ja vuonna 2013 päästiin 10 % kasvutavoitteeseen 15 uudella jäsenellä. Yhteensä jäsenmäärä on 131.

VARSINAINEN TOIMINTA

Osallistuminen

8.1.	Laajakaista ilta	Ranua, Piittisjärvi	kyläasiamies
15.1.	Outokairan maaseutuohjelman ryhmätö	Tornio	kyläasiamies, pj
23.1.	Outokairan maaseutuohjelman ryhmätö	Ylitornio	kyläasiamies, pj
24.1.	sisäisen turvallisuuden toimenpide palaveri	AVI, Rovaniemi	kyläasiamies
21–22.1.	kylien liiketoimintapäivät	Outokairan alue	kyläasiamies
29.1.	sisäisen turvallisuuden seminaari	Mikkeli	kyläasiamies

28.2.	Lapin kuntien hyvinvointi ja turval. semin.	AVI, Rovaniemi	kyläasiamies
13.3.	Suunto-projektin työkokous	Rovaniemi	kyläasiamies
26.3.	Tulevaisuustyöpaja (Lapin liitto)	Rovaniemi	kyläasiamies
6.4.	Maalaismarkkinat tapahtuma	Ranua, Kuukasjärvi	kyläasiamies
10.4.	tunturi-Lapin paikalliset elinkeinot ohjelmat.	Enontekiö	kyläasiamies
29.4.	maaseudun tulevaisuuseminaari (MTT)	Salla	kyläasiamies
3-4.5.	Outokairan kyläpäivät	Ylitornio	kyläasiamies
7.5.	sisäisen turvallisuuden seutuseminaari	Kemijärvi	kyläasiamies
15-16.5.	kylätoiminnan valtakunnalliset neuvottelupäivät	Laivaseminaari	kyläasiamies, Hilikka Lantto
26.5.	Kylien liiketoimintapäivä	Kemijärvi	kyläasiamies
5-6.6.	kyläasiamiespäivät	Kannus	kyläasiamies
11-12.6.	Sodankylän kylien opintomatka		kyläasiamies
14.6.	sisäisen turvallisuuden seutuseminaari	Kemi	kyläasiamies
11.9.	Ray- tiedotus tilaisuus	Rovaniemi	kyläasiamies
17.10.	Rovaniemen Demokratia päivä	Rovaniemi	pj.
3.11.	Maa -ja kotitalousseuran 75 vuotis juhla	Marrasjärvi	kyläasiamies
4-5.11.	Ely-keskuksen hankekoulutus	Levi	kyläasiamies
27.11.	lähituotteiden julkaisemistilaisuus	Sodankylä	kyläasiamies
28.11.	Lappi brändin julkaisutilaisuus	Rovaniemi, Pilke	kyläasiamies, pj.
10-11.12.	kylätoiminnan valtakunnalliset neuvottelupäivät	Helsinki	kyläasiamies
18.12.	Roi aluelautakuntien vuoden päätös	Rovaniemi, Tennilä	kyläasiamies

Hanke- ja työryhmätyöskentely

Suomen Kylätoiminta ry:n hanke Naapuriavulla hyvinvoivia kyliä jatkui Lapissa osahankkeena huhtikuun loppuun asti. Hankkeessa järjestettiin erilaisia turvallisuusiltoja kylille.

- 14.1. Kylien turvallisuuspäivä Sodankylän Vuotsossa yhdessä SPR:n järjestöt kylissä -hankkeen kanssa.
- 20.3. Ranuan kylien turvallisuusilta yhdessä MPK, poliisi ja pelastuslaitos
- 27.3. Sallan kylien turvallisuusilta, Lappilaiset Kylät ry, MPK, poliisi ja pelastuslaitos
- 18.4. Perä-Posiolla kylien turvallisuusilta, Lappilaiset Kylät ry, MPK ja arjen turvaa kunnissa -hanke.

Lappilaiset Kylät ry osallistui erilaisiin työryhmiin ja hankkeiden ohjausryhmiin.

Ohjausryhmät:

- Taatusti turvassa huolehtiva kyläyhteisö -hanke, Poske (kyläasiamies)
- Maisemat ruotuun -hanke, Lapin ELY (kyläasiamies)
- Kymmenen virran maa -hanke, Lapin liitto (Juha-Pekka Lumpus)
- Tolokun kylät -hanke, Peräpohjolan kehitys (kyläasiamies)
- Lapin järjestö rakenne ja oppilaitosyhteistyö -hankkeet, Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistys (kyläasiamies).

Työryhmät:

- Sisäisen turvallisuuden toimeenpano-ohjelma, aluehallintovirasto (kyläasiamies)
- Lapin järjestöneuvottelukunta, Lapin liitto, (kyläasiamies)
- Vapepan maakuntatoimikunta (kyläasiamies)
- Maaseututyöryhmä, ELY (kyläasiamies)
- Paikallisen kehittämisen työpaja Oulussa, SYTY (kyläasiamies)
- Lapin järjestöstrategian kirjoitustyöryhmä (kyläasiamies)

Toimittiin yhteistyössä muiden maaseudun kehittämishankkeiden kanssa

- 24.1. Arjen turvaa kunnissa -hanke järjesti kyltien turvallisuusillan Posiolla Himmerkissä (kyläasiamiehellä pyydetty alustuspuheenvuoro kyltien turvallisuudesta)
- 30.1. Kyläasiamiehen palaveri Kyösti Saarijärven kanssa (Jätevesineuvonta-hanke)
- 11.2. Kyläasiamiehen palaveri Anneli Salmelan kanssa (maa- ja kotitalousseura)
- 25-26.5. SPR:n järjestöt kylissä hankkeen työseminaari kylätoimijoille Levillä (kyläasiamiehellä oli pyydetty puheenvuoro kyltien turvallisuudesta).
- 18.6. Kyltien turvallisuusilta Kuloharjussa Arjen turvaa kunnissa, Lappilaiset kylät ry, pelastuslaitos ja Kuloharjun kyläyhdistys.
- 3.9 ”Mitä kylät voivat tehdä pysyäkseen hengissä” tilaisuus Keminmaassa yhdessä Kymmenen virran maa- ja tolokun kylät - hankkeiden kanssa.
- 4-5.10. SPR:n järjestöt kylissä -hankkeen loppuseminaari Porissa.
- 22.10. Arjen turvaa kunnissa hanke järjesti järjestötreffit Posiolla, Kemijärvellä ja -21.11. Pelkosenniellä.
- 24.10- Lapin järjestöstrategia -hankkeen järjestämissä tehämä pois -työpajoissa
12.11 Pellossa, Inarissa ja Kittilässä.
- 15.11. Pohjois-Savosta ja Keski-Suomesta Kylä lähtee ja Asukkaan ääni -hankkeiden vierailu Rovaniemellä. Tutustuminen aluelautakuntamalliin. Lappilaiset Kylät ry järjesti yhdessä Perä-Pohjolan kehitys ry:n ja Rovaniemen kaupungin kanssa seminaarin Narkauksessa.

Turvallisuuspäivä Posion Kulojärvellä (Kuva: Pirjo Riskilä)

Jätevesi-ilta Ranuan Impiössä (Kuva: Pirjo Riskilä)

Kuntien ja kylien yhteistyön edistäminen

Järjestettiin kuntatapaamisia yhdessä sidosryhmien kanssa:

Kuntatapaamiset järjestettiin kuudessa kunnassa.

Kittilä 23.5.2013

Kunnanjohtaja Anne Mäkelä, kylähankkeesta Katja Kaunismaa ja Veli-Matti Hettula sekä Lappilaiset Kylät ry:n kyläasiamies, puheenjohtaja ja hallituksesta Urho Alamaunu.

Keminmaa 19.8.2013

Kunnanjohtaja Mauri Posio ja suunnittelusihteeri Mari Ylinen, Lappilaiset Kylät ry:n kyläasiamies, puheenjohtaja ja hallituksesta Olov-Erik Häkkinen.

Salla 21.8.2013

Talous- ja elinkeinojohtaja Kirsi Kangas, hallinto- ja kehittämisjohtaja Pekka Huhtala ja maaseutupäällikkö Erkki Vuorela, Lappilaiset Kylät ry:n kyläasiamies, puheenjohtaja ja hallituksesta Marita Leskinen.

Sodankylä 26.8.2013

Kunnanjohtaja Viljo Pesonen, Maaseutupäällikkö Seppo Kaaretkoski, Lappilaiset Kylät ry:n kyläasiamies, puheenjohtaja ja hallituksesta Riitta Juntunen.

Inari 26.8.2013

Kunnanjohtaja Reijo Timperi, hallintojohtaja Pentti Tarvainen, Inarin kyläneuvoston puheenjohtaja Suvi Kivelä, Lappilaiset Kylät ry:n kyläasiamies, puheenjohtaja ja hallituksesta Matti Kyllönen.

Kemijärvi 9.9.2013

Talous- ja kehittämisjohtaja Tuula Kuvaja, elinkeinojohtaja Markku Merenheimo, maaseutusihteeri Markku Heikkilä, Lappilaiset Kylät ry:n kyläasiamies, puheenjohtaja ja hallituksesta Anneli Salmela.

Osallistuttiin kyläneuvostojen perustamiseen ja niiden kokouksiin

- Ylitornion kyläpuulaakin kokouksissa Kaulinrannassa puheenjohtaja ja kyläasiamies 23.1. ja Armassaaressa 28.8. kyläasiamies.
- Tornion kyläneuvoston kokouksessa Laivajärvellä 15.1. kyläasiamies
- Ranuan kyläneuvoston kokouksessa Asumuntissa 13.2. puheenjohtaja ja kyläasiamies.
- Posion kyläneuvoston kokouksessa 29.8. kyläasiamies.
- Sodankylän kyläneuvoston kokouksessa 10.9. kyläasiamies

Järjestettiin kokouksia ja seminaareja:

11.10. järjestettiin Levillä yhteistyössä Lapin liiton Kymmenen virran maa -hankkeen kanssa seminaari kyläneuvostoille teemana; yhteistyötä ja palveluja.

Lapin kyläneuvostojen Pyöreän pöydän tapaaminen- seminaarissa alustajina olivat Pekka Ovaska Movein Marketing Oy:stä ja Suomen XII virallinen kylähullu Heikki Kumpula.

Koulutus-, neuvonta- ja tiedotustilaisuuksien järjestäminen

Kylätoimikuntien rekisteröinnin neuvontaa järjestettiin yhdeksässä kylässä. Kyläyhdistykset perustettiin kuuteen kylään.

- 11.2. Salla, Sallatunturi, kyläyhdistyksen perustaminen
- 13.2. Ranuan kylien neuvosto, kylätoimikuntien rekisteröiminen
- 2.3. Misi, Rovaniemi, kyläyhdistyksen perustaminen
- 8.3. Impiö, Ranua, Kyläyhdistyksen perustaminen (ei rekisteröitynyt)
- 9.4. Mellakoski, Ylitornio, Kylän turvallisuussuunnitelman laatiminen
- 15.4. Muurola, Rovaniemi, kyläyhdistyksen perustaminen
- 26.6. Tolonen, Ivalo, kyläyhdistyksen perustaminen
- 6.5. Sodankylän kylien neuvosto, kyläsuunnitelman laatiminen ja kylien turvallisuus
- 23.4. Ylinamman kyläyhdistyksen perustaminen

Lapin kylätoimintapäivät

Kylätoimintapäivät järjestettiin 12–13.10. Levillä, hotelli Hullu Porossa, teemalla Kylät - hyvä paikka asua. Osallistujia päivillä oli yhteensä 130 henkilöä.

Lauantaina oli ohjelmassa Lapin liiton Lapin järjestöstrategia -hankkeen tehämä pois työpaja, sekä alustukset kyläkaavoituksesta ja Kinisjärvi / Vuoman kyläverkko hankkeesta. Päivän päätteeksi Anni Korpi Ylitorniolta esitti saagoja.

Sunnuntain juhlapuheen piti europarlamentaarikko Mitro Repo, muita puhujia oli vuoden 2013 vuoden maaseutukasvo Kari Väänänen sekä Laura Vilander Kyläkulttuuria tuntureitten maasta toiminnanjohtaja.

Kulttuuria mukaan toi Kittilän eläkeläisten kuoro.

Kylien yhteistyöelimenä toimiminen

- Tiedotettiin Lappilaiset Kylät ry:n roolista ja toiminnasta facebook- ja nettisivuilla.
- Tarjottiin kuntien nettisivuille linkki Lappilaiset Kylät ry:n sivuille.
- Ylläpidettiin facebook (<https://www.facebook.com/groups/175439855803341/>) ja nettisivuja (<http://lapinkylatoiminta.lappi.fi/etusivu>).

Toimittiin yhteistyöelimenä muiden kehittäjäorganisaatioiden ja kylien välillä

2013 tiedotteita välitettiin seuraavien yhteistyökumppaneiden puolesta:

- Kemijoen vesiensuojeluyhdistyksen jätevesi -hanke
- Taatusti turvassa -hanke
- Napapiirin Residuum oy
- Ely-keskuksen maisemat ruotuun -hanke,
- SPR:n järjestöt kylissä -hanke
- Lapin liiton järjestöstrategia -hanke
- Suomen Kylätoiminta ry
- Vapepa
- Lapin liitto, maakuntakaavan valmistelu.

Edistettiin laajakaista-asioiden eteenpäin menoa maakunnassa

- Laajakaista ilta Ranuan Piittisjärvellä; Jukka Rinne, Aimo Honkavuori, Ranuan kunta.
- Laajakaista illat Rovaniemen Ounasjokivarressa: Lohiniva, Meltaus, Sinettä. Yhteistyössä Soneran, Kuitua Etelä- ja Länsi Lappiin -hankkeen ja Lapin liiton sadan megan Itä- ja Pohjois- Suomi -hankkeen kanssa.

Valokuitu ilta Sinetässä (Kuva: Pirjo Riskilä)

Valokuitu ilta Piittisjärvellä (Kuva: Pirjo Riskilä)

Lausuntojen antaminen

Toimittiin aktiivisesti kylien edunvalvojana

- Neuvonnan välitystä Namman kylät ry:n lakkauttamisessa Sytyn lakimies Tommi Siro.

Tehtiin kannanottoja ja julkilausumia

- Onko Suomi turvallinen maa asua 20.4.
- Laajakaistapalveluiden saattamiseksi tasavertaisiksi kaikille kansalaisille 13.10.
- Kansalaispistojen toiminnan supistamisesta 13.12.

Jäsenyhdistysten tukeminen

Edesautettiin kylien ja kylille tärkeiden asioiden näkyvyyttä tiedotusvälineissä

- Esitettiin Lappilaisia kyliä mukaan Radio Suomen kesän 2013 Kylillä -sarjaan, joka esitelti elävää ja vireää maaseutua. Ohjelmaan pääsi mukaan Sattanen Sodankylästä.

Ohjelma esitettiin radiossa 15.6 ja sen voi kuunnella yle areenassa:

<http://areena.yle.fi/radio/1921969>

- Kyläasiamiestä haastateltiin Lapin radiossa 3.1. kylätoiminnan ja kyläyhdistysten toimijoiden ikääntymisestä.
- Sompio lehdessä juttu kylien turvallisuudesta 17.1.

Jäsenhankinta

Jatkettiin aktiivisesti jäsenhankintaa. Tavoitteena oli jäsenmäärän kasvattaminen 10%. Uusia jäseniä kirjattiin 15 kpl.

Muu toiminta

Valittiin Vuoden Lappilainen kylä ja Vuoden Lappilainen kyläteko

Vuoden **Lappilaiseksi kyläksi** valittiin Kierinki Sodankylästä. Kierinki on vahvasti osallistunut alueensa hyvinvoinnin kehittämiseen ja maaseudun elävän säilymiseen. Kylä on onnistunut käyttämään hyödykseen maaseudun kehittämishankkeita.

Taitavalla tiedottamisella ja yhteistyökyvyllä se on pystynyt luomaan omaleimaisen ja menestyvän kylän imagon. Matkailutuotteen syntymisessä on pystytty käyttämään hyväksi oman kylän ominaispiirteitä.

Kylän kehittämisessä on onnistuneesti työllistetty kylän nuorisoa, luotu heille mahdollisuus ammattitaidon ja perinnetaitojen kehittämiseen. Uusia työpaikkoja on luotu maaseudun perinteisiin toimialoihin.

Vuoden **kylätekopalkinto** myönnettiin Kuusajoki/Siitosen kyläyhdistykselle Kittilään.

Kuusajoki/Siitonen on ainoa kylä Lapissa, joka rakensi valokuituverkon omalla talkootyöllä ilman yhteiskunnan apua.

Valokuidun saaminen katsottiin tärkeäksi yritysten markkinoinnin ja muun palvelutoiminnan kannalta. Hyvät tietoliikenneyhteydet takaavat mm. eri palvelumuotojen kehittymisen ja etätyön.

Huomioitiin ja palkittiin kylillä aktiivisesti kylätyötä tekeviä henkilöitä

Kylätoimijoita huomioitiin aktiivisesta kylätoiminnan kehittämisestä Suomen Kylätoiminnan ansiomerkeillä.

Hopeinen ansiomerkki:

- Anni Korpi, Ylitornio, Pekanpää
- Tellervo Viheriälä, Tanhua, Savukoski

Pronssinen ansiomerkki:

- Eila Hautaniemi, Salla, Kelloselkä
- Mervi Harju, Petkulan kylätoimikunta, Sodankylä

Kuvat: Tarja Kinnunen